

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
61022 м. Харків, пр. Науки, буд. 5, телефон/факс (057) 702 10 79 inbox@lg.arbitr.gov.ua
код ЄДРПОУ 02844564 р/р UA948201720343101001100001379

25 грудня 2023 року № 04-48/ *412* -23 на № 814/01 від 13.11.2023

Першому проректору
Східноукраїнського
національного університету
імені Володимира Даля
Дмитру МАРЧЕНКУ

вул. Іоана Павла II, 17
м. Київ, 01042

Господарський суд Луганської області надсилає Відгук на освітні програми «Право» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 084 «Право» галузі знань 08 «Право» галузі знань 08 «Право».

Керівник апарату суду

Тетяна ОРЛОВА

ВІДГУК
на освітні програми
«Право» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081
«Право» галузі знань 08 «Право»
від Господарського суду Луганської області

Освітні програми першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право», запропоновані до рецензування, спрямовані на комплексну підготовку кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері права, з системними теоретичними та практичними знаннями, уміннями, навичками у сфері права, здатних успішно виконувати професійні обов'язки за обраною спеціальністю та проводити правничу діяльність, спрямовану на утвердження верховенства права та захист прав і свобод людини тощо. Програми спрямовані на проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання, що реалізується через практичне керівництво, підтримку та консультування з боку викладачів та освітнього середовища, проєктну роботу, кваліфікаційні іспити, практичну підготовку тощо.

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня спрямована на формування бакалаврів права з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень правничої науки і практики.

Освітня програма другого (магістерського) рівня є освітньо-професійною програмою з наголосом на практичну компоненту, що передбачає міждисциплінарну та багатопрофільну підготовку фахівців з права. Важливо, що велика увагу у програмі присвячена формуванню професійних (спеціальних) компетентностей, поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок, а саме: знання основ теорії та філософії права, структури та стандартів правничої професії та її ролі у суспільстві; вміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції,

належним чином їх обґрунтовувати; навички збору і аналізу інформації; вміння працювати самостійно, працювати у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань; здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення; здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб; вміння примирювати сторони з протилежними інтересами; здатність учитися; прагнення до утвердження академічної доброчесності тощо.

Позитивним моментом також можна вважати достатню кількість кредитів, спрямованих на практичну підготовку правників, що є важливим на сьогодні з декількох причин.

Так, за ініціативою закладів вищої освіти на підтримку впровадження вимог Закону України «Про вищу освіту» № 1556 і на виконання Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 "Право" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 644 від 20.07.2022, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 "Право" другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 643 від 20.07.2022 року, за підтримки Програми USAID «Нове правосуддя», була розроблена Модельна програма практики в судах, до розробки якої також було залучено суддю Господарського суду Луганської області.

Зазначена Модельна програма була схвалена рішенням Ради суддів України № 34 від 17 серпня 2023 року.

Програма пропонує при формуванні освітніх програм за спеціальністю 081 «Право» відводити на проходження практики на першому (бакалаврському) рівні не менше 5,0 кредитів ЄКТС, на другому (магістерському) рівні - не менше 10,0 кредитів ЄКТС. Відзначимо, що запропоновані для рецензування освітні програми і першого, і другого рівнів мають достатню кількість кредитів.

Слід зауважити, що у 2019 році магістерська програма містила один вид практики – переддипломну – на 9 кредитів, наразі, станом на 2023 році

маємо два види практики у програмі - виробничу (7,5 кредити) та магістерську (22,5 кредити), що дає можливість говорити про системну роботу проєктної групи з перегляду та вдосконалення освітніх програм.

Освітньо-наукова програма за спеціальністю 081 «Право» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спрямована на комплексну підготовку статусного представника інноваційної освіти, науки та практики у галузі права – конкурентоспроможного фахівця ступеня доктора філософії, який має здібності до аналізу та оцінки фактичних обставин зміни світового правопорядку, набув вміння глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики у сфері права, має набутий досвід застосування методології наукового пошуку та проведення ґрунтовних наукових досліджень, спираючись на нові погляди та спосіб мислення щодо адаптації національного законодавства до європейського та до вимог сталого розвитку.

Як особливості програми відзначимо застосування технології навчання, спрямованої на науково-дослідну роботу з подальшої формалізацією її результатів, формування світогляду докторів філософії права з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання з відповідної освітньо-наукової програми, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень правничої науки і практики, а також здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю, вирішуючи складні проблеми в різних галузях юридичної науки тощо.

До позитивних моментів можна віднести наявність курсів, які дозволяють забезпечити відповідність програмних результатів навчання запитам Господарського суду Луганської області як потенційного роботодавця, а саме: «Адаптація національного законодавства до вимог сталого розвитку», «Законодавство України в контексті євроінтеграції» тощо. Також варто відзначити актуальність певних модулів та вибіркового компоненту, спрямованих на економічне самопосилення

держави та протистояння загрозам національного та економічного суверенітету нашої країни.

Водночас хотілося б звернути увагу на такі питання. Наразі Асоціацією правників України за підтримки USAID з залученням представників суддівського корпусу, Верховного суду, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Державної судової адміністрації України, Національної школи суддів України, Асоціації розвитку суддівського самоврядування, громадських організацій розпочата робота робочої групи з розробки стандартів юридичних професій, зокрема професії судді, до складу якої входить суддя Господарського суду Луганської області. Вважаємо, що напрацювання та розробка стандартів мають стати провідником для подальшої реформи юридичної освіти та мають бути враховані правничими школами при подальшому перегляді освітніх програм усіх рівнів освіти.

Зважаючи на вищевикладене, зазначимо, що рецензовані освітні програми першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право» мають необхідні структурні та змістовні складові, містять сучасні вимоги до рівня підготовки випускників-правників. Програми мають самостійний, творчий характер, є завершеними та можуть бути використані в освітньому процесі при підготовці правників.

Голова Господарського суду
Луганської області

Сергій ВІННИКОВ

«15» 12 2023